

Διοίκηση Επιχειρήσεων

Διάλεξη 5^η

Μορφές Επιχειρήσεων

Διδάσκουσα: Ελένη Καρφάκη
Τμήμα: Ψηφιακών Συστημάτων
31 Μαρτίου 2021

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στόχοι ενότητας

- Να εξοικειωθούν οι φοιτητές με το πλήθος των επιθέτων που μπορούν να χρησιμοποιήσουν για να χαρακτηρίσουν μια επιχείρηση.
- Να αναγνωρίζουν τις μορφές επιχειρήσεων που παρατηρούν στο περιβάλλον τους.
- Να χαρακτηρίζουν οποιαδήποτε επιχείρηση με βάση διάφορα κριτήρια διάκρισης.
- Να κατανοήσουν πότε ενδείκνυται να υιοθετηθεί κάθε νομική μορφή.
- Να κατανοούν τους λόγους για τις συνεργασίες και τους συνασπισμούς επιχειρήσεων και τις μορφές αυτών.

Ανάλογα με τον σκοπό τους

- Κερδοσκοπικές
- Μη κερδοσκοπικές
  - ΜΚΟ – Μη Κερδοσκοπικές Οργανώσεις
  - Σύλλογοι και σωματεία
  - Ινστιτούτα
  - Επιμελητήρια, συνδικαλιστικές οργανώσεις, πολιτικά κόμματα
  - Εξισωτικοί, κτητικοί και ελλειμματικοί οργανισμοί (ΕΡΤ, ΔΕΗ, ΔΕΥΑΠ)

Ανάλογα με τον φορέα τους

Φυσικό ή νομικό πρόσωπο;

- Φυσικά πρόσωπα είμαστε εμείς όλοι ως ιδιώτες.
- Νομικά πρόσωπα είναι οι επιχειρήσεις. Όλα τα φυσικά πρόσωπα εν δυνάμει γινόμαστε νομικά όταν δηλώνουμε στην εφορία την με κάποιο τρόπο επιχειρηματική μας δραστηριότητα είτε ως επιτηδευματίες, ελεύθεροι επαγγελματίες είτε ως μέτοχοι σε εταιρίες.

Ιδιωτικού ή Δημοσίου Δικαίου;

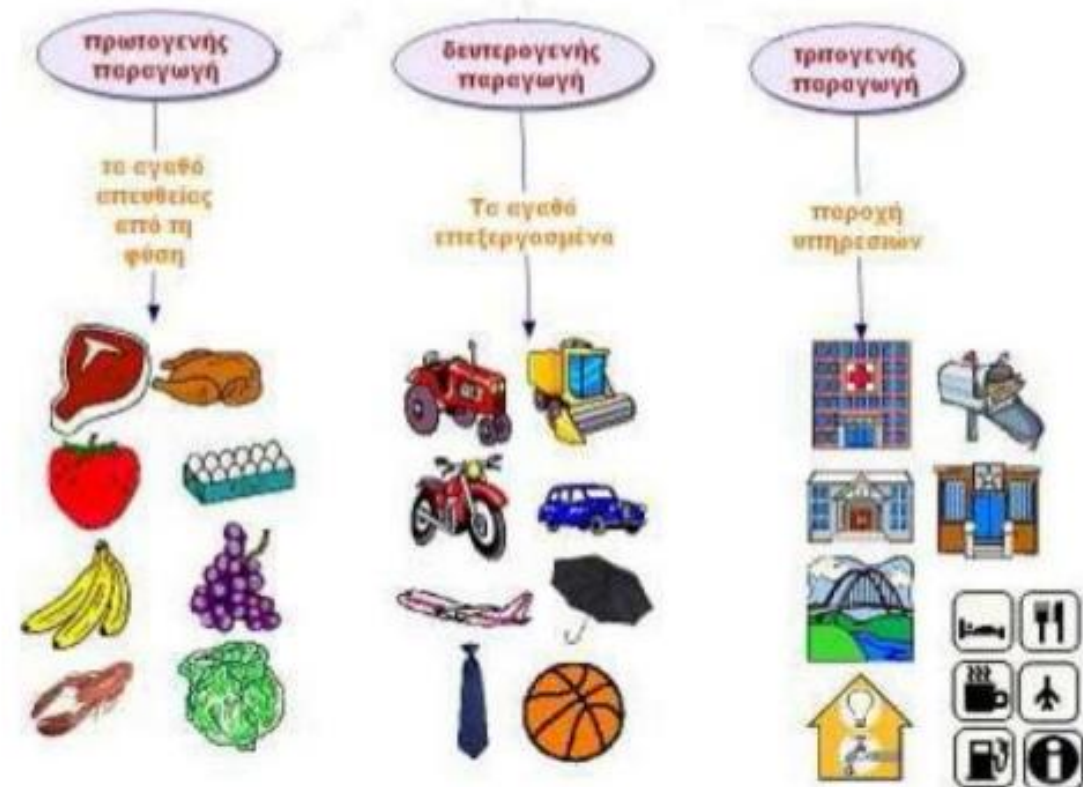
- Ιδιωτικοί οργανισμοί (Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου – Ν.Π.Ι.Δ., πχ η εκκλησία, οι εταιρίες)
- Δημόσιοι οργανισμοί (Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου – Ν.Π.Δ.Δ., πχ οι Δημόσιες υπηρεσίες τύπου νοσοκομεία, ΟΤΑ α' βαθμού (δήμοι) ή β' βαθμού (περιφέρειες), ΕΟΠΠΥ, ΕΦΚΑ)*
- Μικτοί οργανισμοί (πχ ΟΛΠ, Εγνατία Οδός, Εθνική Τράπεζα, Αττικό Μετρό, Κοινωνία της Πληροφορίας, Εθνικό Θέατρο, Εθνικό Κέντρο Κινηματογράφου, ΕΟΠΠΕΠ, ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ, ΟΑΚΑ, ΣΕΦ, Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία, ΣΤΑΣΥ, Επιστημονικό Πάρκο Πατρών)

*Το ελληνικό δημόσιο είναι οργανωμένο ως εξής: 1. φορείς της κεντρικής κυβέρνησης όπου υπάγονται τα Υπουργεία και οι διευθύνσεις τους, 2. φορείς – οργανώσεις που εποπτεύονται από το κράτος όπως νοσοκομεία, ασφαλιστικοί φορείς, πανεπιστήμια κοκ. 3. Ανώνυμες εταιρίες στις οποίες συμμετέχει ως μέτοχος το κράτος.

**Το ΕΦΚΑ είναι ο Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης και περιλαμβάνει ανάλογα με το είδος απασχόλησης των ασφαλισμένων κλάδους ασφάλισης για μισθωτούς (το παλιό ΙΚΑ), ελεύθερους επαγγελματίες (το παλιό ΟΑΕΕ), μηχανικούς (το παλιό ΤΣΜΕΔΕ), αγρότες (το παλιό ΟΓΑ) και άλλους επαγγελματίες.

Ανάλογα με τον τομέα παραγωγής

- Επιχειρήσεις **πρωτογενούς παραγωγής** (γεωργικές, μεταλλευτικές, δασικές, αλιευτικές)
- Επιχειρήσεις **δευτερογενούς παραγωγής** (βιοτεχνίες, βιομηχανίες, οικοτεχνίες)
- Επιχειρήσεις **τριτογενούς παραγωγής** (εμπορικές, μεταφοράς, υπηρεσιών, δημόσιες)

*Μια επιχείρηση μπορεί να δραστηριοποιείται σε περισσότερους από δύο τομείς παραγωγής. Πχ η Σαπλά Γιουνίκ δραστηριοποιείται στην μεταποίηση του καφέ που αγοράζει από τις φυτείες και παράλληλα στην πώληση του καφέ αυτού στα καταστήματά της μαζί με άλλες υπηρεσίες. Επομένως είναι δευτερογενούς και τριτογενούς παραγωγής. Αν αποφασίσει να παράγει καφέ η ίδια τότε θα απασχοληθεί και στον πρωτογενή τομέα.

Διάκριση εμπορικών επιχειρήσεων

Ανάλογα με:

- Τη μόνιμη ή μη εγκατάστασή τους:
  - Εγκατεστημένες επιχειρήσεις (πχ αντιπροσωπείες, καταστήματα)
  - Πλανόδιες επιχειρήσεις (πχ μικροπωλητές, πλασιέ, περιοδεύοντες αντιπρόσωποι)
- Το χώρο δραστηριοποίησής τους:
  - Επιχειρήσεις εσωτερικού εμπορίου (εντός Ελλάδας)
  - Επιχειρήσεις εξωτερικού εμπορίου (εντός και εκτός Ελλάδας)
    - Εξαγωγικές
    - Εισαγωγικές
    - Διαμετακομιστικές
- Τις πωλούμενες ποσότητες και την ιδιότητα του πελάτη:
  - Χονδρικού εμπορίου (όταν αγοραστής είναι επιχείρηση και αγοράζει μεγάλη ποσότητα – εκδίδεται τιμολόγιο)
  - Λιανικού εμπορίου (όταν αγοραστής είναι ιδιώτης και αγοράζει μικρή ποσότητα – εκδίδεται απόδειξη)

Διάκριση επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών

Οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών διακρίνονται σε:

- Ασφαλιστικές επιχειρήσεις
- Τραπεζικές επιχειρήσεις
- Μεταφορικές επιχειρήσεις
- Επιχειρήσεις παροχής πάσης φύσεως υπηρεσιών (ξενοδοχειακές, ιατρικές, εκπαιδευτικές κοκ)

Ανάλογα με το μέγεθος

- Πολύ μικρές (≤ 10 εργαζόμενοι, ≤ 2 εκατ. ευρώ πωλήσεις, ≤ 2 εκατ. ευρώ ισολογισμό)
- Μικρές (11-50 εργαζόμενοι, ≤ 10 εκατ. ευρώ πωλήσεις, ≤ 10 εκατ. ευρώ ισολογισμό)
- Μεσαίες (51-250 εργαζόμενοι, ≤ 50 εκατ. ευρώ πωλήσεις, ≤ 43 εκατ. ευρώ ισολογισμό)
- Μεγάλες (> 250 εργαζόμενοι, > 50 εκατ. ευρώ πωλήσεις, > 43 εκατ. ευρώ ισολογισμό)

Πχ μια επιχείρηση με 12 εργαζόμενους, 20 εκ, ευρώ πωλήσεις και 9 ισολογισμό χαρακτηρίζεται ως μικρή ως προς τους εργαζόμενους και τον ισολογισμό και μεσαία ως προς τις πωλήσεις.

Δραστηριότητα 5.1

- Χαρακτηρίστε μία εμπορική επιχείρηση της επιλογής σας ως προς τα παρακάτω κριτήρια:
  - Σκοπό (κερδοσκοπική ή μη κερδοσκοπική)
  - Κλάδο δραστηριότητας (πρωτογενής, δευτερογενής ή τριτογενής τομέας)
  - Φορέας (ιδιωτικός ή δημόσιος)
  - Είδος εμπορίου (χονδρική ή λιανική)
  - Μέγεθος (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη)

Ανάλογα με τη νομική μορφή

- Ατομικές Επιχειρήσεις (όπου ένα άτομο ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα, πχ ένα γιατρός, μηχανικός, δικηγόρος, ιδιοκτήτης καφετέρειας)
- Εταιρικές Επιχειρήσεις (όπου δύο ή περισσότερα άτομα συνενώνουν τις δυνάμεις τους για να συστήσουν μια επιχείρηση)
  - Ομόρρυθμες Εταιρίες
  - Ετερόρρυθμες Εταιρίες
  - Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης
  - Ανώνυμες Εταιρίες
  - Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Επιχειρήσεις
  - Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις

Ατομική Επιχείρηση

- ιδιαίτερα διαδεδομένη
- ευκολία ίδρυσης
- μεγάλη ευελιξία ως προς τις επιχειρηματικές αποφάσεις που αφορούν στο είδος της δραστηριότητας, στην επιλογή των τεχνικών μεθόδων και στο μέγεθος της παραγωγής
- ενδείκνυται για μικρές και μέσου μεγέθους αγροτικές, βιοτεχνικές και εμπορικές επιχειρήσεις, στις οποίες η προσωπική επίβλεψη και πρωτοβουλία είναι μεγάλης σημασίας
- όταν το είδος της δραστηριότητας επιβάλλει την ανάπτυξη μεγάλου μεγέθους, τότε η εταιρική μορφή της επιχείρησης είναι πιο κατάλληλη.

Εταιρική Επιχείρηση

Ανήκει σε δύο ή περισσότερα άτομα, τους εταίρους, που συνδέονται με ειδική σχέση μεταξύ τους, την εταιρική, που καθορίζεται ανάλογα με το είδος της εταιρείας.

- Στις *ομόρρυθμες (Ο.Ε.)* όλοι οι εταίροι είναι αλληλέγγυα υπεύθυνοι με όλη τους την περιουσία για τη δραστηριότητα και τα χρέη της εταιρείας. Επιπλέον υπόκεινται σε προσωπική κράτηση όταν βρίσκονται σε αδυναμία να εξοφλήσουν τους πιστωτές τους.
- Στις *ετερόρρυθμες (Ε.Ε.)* ένας τουλάχιστον εταίρος είναι υπεύθυνος με όλη του την περιουσία για τα χρέη της εταιρείας και υπόκειται σε προσωπική κράτηση για τη μη εξόφλησή τους.
- Στις *ανώνυμες εταιρείες (Α.Ε.)*, που είναι μετοχικές, κάθε εταίρος (μέτοχος) είναι υπεύθυνος μόνο για το ποσοστό συμμετοχής του, δηλαδή για τον αριθμό των μετοχών τις οποίες διαθέτει. Ο μέτοχος συμμετέχει στην εκλογή της διοίκησης της εταιρείας, στη διαμόρφωση των γενικών αρχών της πολιτικής και στα κέρδη, ανάλογα με τον αριθμό των μετοχών που διαθέτει. Στη γενική συνέλευση των μετόχων κάθε μέτοχος διαθέτει τόσους ψήφους όσες είναι οι μετοχές που κατέχει. Σε περίπτωση ζημιών ή πτωχεύσεως είναι υπεύθυνος μέχρι του ποσού που έχει καταβάλει για τις μετοχές του, δηλαδή, στη χειρότερη περίπτωση, οι μετοχές του χάνουν τελείως την αξία τους.
- Οι *εταιρείες περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.)* είναι ένας ενδιάμεσος τύπος μεταξύ των προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.) και της ανώνυμης εταιρείας. Το κύριο γνώρισμα των εταιρειών αυτών είναι το μικρό κεφάλαιο που χρειάζεται για τη σύστασή τους και η περιορισμένη ευθύνη των εταίρων τους μέχρι το ύψος του κατατεθειμένου εταιρικού κεφαλαίου, όπως ακριβώς συμβαίνει και με τις ανώνυμες εταιρείες, σε αντίθεση με τις προσωπικές εταιρείες.
- Δύο νέες μορφές εταιρικών επιχειρήσεων είναι οι Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Ι.Κ.Ε.) και η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση.

Ομόρρυθμη Εταιρεία

- Δεν απαιτείται ελάχιστο κεφάλαιο αφού δεν διαχωρίζεται η περιουσία της εταιρείας από την προσωπική περιουσία των εταίρων.
- Οι εταίροι της ομόρρυθμης εταιρείας ευθύνονται με ολόκληρη την περιουσία τους για όλες τις υποχρεώσεις της εταιρείας, με αλληλέγγυα ευθύνη τους*.
- Με τη λύση της εταιρείας δεν παύει η ευθύνη των εταίρων για τυχόν υπάρχοντα χρέη της εταιρείας.
- Η ομόρρυθμη εταιρεία δεν χρειάζεται συμβολαιογραφικό έγγραφο για την κατάρτισή της, αντιθέτως αρκεί ένα ιδιωτικό συμφωνητικό.

*Η ευθύνη ενός ομόρρυθμου εταίρου είναι απεριόριστη (όχι δηλαδή μέχρι κάποιο ύψος οφειλής της εταιρείας) και εις ολόκληρον (για ολόκληρη την οφειλή της εταιρείας) για τις εταιρικές υποχρεώσεις με την προσωπική του περιουσία.

Ετερόρρυθμη Εταιρεία

- Διαίρεση των εταίρων της ετερόρρυθμης εταιρείας σε δύο κατηγορίες: τους ομόρρυθμους και τους ετερόρρυθμους.
- Η ευθύνη των ομόρρυθμων εταίρων απέναντι στους πιστωτές της εταιρείας είναι αλληλέγγυα και απεριόριστη.
- Η ευθύνη των ετερόρρυθμων εταίρων είναι περιορισμένη και δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό της εισφοράς του στην εταιρεία. Επίσης δεν συμμετέχουν στην εκπροσώπηση της επιχείρησης έναντι τρίτων.
- Δεν απαιτείται ελάχιστο κεφάλαιο αφού δεν διαχωρίζεται η περιουσία της εταιρείας από την προσωπική περιουσία των ομόρρυθμων εταίρων.
- Η ετερόρρυθμη εταιρεία δεν χρειάζεται συμβολαιογραφικό έγγραφο για την κατάρτισή της, αντιθέτως αρκεί ένα ιδιωτικό συμφωνητικό.

Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης

- Ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο 18.000 ευρώ
- Διαίρεση του κεφαλαίου σε “μερίδες συμμετοχής” κάθε μία εκ των οποίων αποτελείται από εταιρικά μερίδια, από τα οποία το καθένα δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 2.400 ευρώ
- Συγκεκριμένοι όροι δημοσιότητας κατά την ίδρυσή της αλλά και καθ’ όλη τη διάρκεια της ζωής της
- Ορισμένη διάρκειά της (αν και η παράλειψη αναγραφής της διάρκειας δεν αποτελεί λόγο ακυρότητας της εταιρείας)
- Περιορισμένη ευθύνη των εταίρων
- Λήψη αποφάσεων κατά πλειοψηφία πλέον του μισού του όλου αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν πλέον του μισού του όλου εταιρικού κεφαλαίου
- Ύπαρξη δύο οργάνων, ήτοι της Γενικής Συνέλευσης των εταίρων και του διαχειριστή ή διαχειριστών.

Ανώνυμη Εταιρεία

- Μεγάλο σχετικά κεφάλαιο που απαιτείται για την ίδρυσή της (60.000 ευρώ)
- Διαίρεση του κεφαλαίου σε ίσα μερίδια, που ενσωματώνονται σε έγγραφα, τις μετοχές
- Αυστηροί όροι δημοσιότητας κατά την ίδρυσή της αλλά και καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής της
- Μακρά διάρκεια ζωής της (συνήθως 50 ετών)
- Περιορισμένη ευθύνη των μετόχων
- Λήψη αποφάσεων κατά πλειοψηφία
- Ύπαρξη δύο οργάνων αποφάσεων, ήτοι της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων και του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία

- Μπορεί να συσταθεί από ένα ή και περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Αν η σύσταση γίνει από ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο, τότε μιλάμε για μονοπρόσωπη ΙΚΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 58 ν.4072/2012 ο διαχειριστής μπορεί να είναι φυσικό πρόσωπο. Αν πρόκειται για έναν εταίρο που είναι νομικό πρόσωπο, τότε αυτό θα πρέπει να ορίσει ως διαχειριστή ένα φυσικό πρόσωπο.
- Το καταστατικό μπορεί να είναι ένα απλό ιδιωτικό έγγραφο, χωρίς να υπάρχει υποχρέωση να έχει συμβολαιογραφική μορφή, εκτός εάν το επιθυμούν για κάποιον λόγο οι εταίροι ή στην περίπτωση που η εισφορά κάποιου ή κάποιων εταίρων είναι κεφαλαιακή σε είδος, για την μεταβίβαση της οποίας απαιτείται συμβολαιογραφική πράξη.
- Έχει ορισμένη διάρκεια, που αν δεν ορίζεται κάτι διαφορετικό στο καταστατικό, μπορεί να φτάσει μέγιστο έως και τα δώδεκα (12) χρόνια.
- Δεν υπάρχει υποχρέωση δημοσίευσης των τροποποιήσεων του καταστατικού στο ΦΕΚ. Όλες οι τροποποιήσεις δημοσιεύονται μέσω του ΓΕΜΗ ή της εταιρικής ιστοσελίδας.
- Σε υποχρεωτική ασφάλιση στον ΟΑΕΕ υπάγονται οι διαχειριστές της ΙΚΕ και ο μοναδικός εταίρος αυτής, όταν πρόκειται για μονοπρόσωπη. Δεν υπάρχει υποχρέωση ασφάλισης στον ΟΑΕΕ για τους υπόλοιπους εταίρους, οι οποίοι εφόσον το επιθυμούν, μπορούν να ασφαλιστούν προαιρετικά.
- Το ελάχιστο καταβαλλόμενο κεφάλαιο σύστασης μπορεί να είναι ένα (1) ευρώ, με παράλληλη παροχή δυνατότητας οι εισφορές εκτός από κεφαλαιακές να είναι επιπλέον είτε έξωκεφαλαιακές είτε εγγυητικές.
- Κεφαλαιακές είναι οι εισφορές που αποτελούνται από μετρητά ή σε είδος. Εξωκεφαλαιακές είναι οι εισφορές σε παροχή υπηρεσιών. Το είδος και η αξία των εισφορών θα καθορίζεται στο καταστατικό. Εγγυητικές εισφορές σχετικά με την ανάληψη ευθύνης από κάποιους εταίρους έναντι τρίτων για τα χρέη της εταιρείας, αλλά μέχρι του ποσού που θα ορίζεται από το καταστατικό.
- Η ευθύνη των εταίρων περιορίζεται μέχρι το ύψος του κεφαλαίου της εταιρείας.
- <https://www.youtube.com/watch?v=RSZ9M4ymw94>

Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (Κοιν.Σ.Επ.)

- Ένα μέλος - μια ψήφος ανεξάρτητα από τον αριθμό συνεταιριστικών μερίδων
- Κάθε μέλος της Διοικούσας Επιτροπής είναι υποχρεωτικά και μέλος της επιχείρησης.
- Γίνεται περιορισμένη διανομή κερδών μόνο στους εργαζόμενους και όχι στα μέλη που δεν είναι εργαζόμενοι.
- Διοίκηση των Κοιν.Σ.Επ : Γενική Συνέλευση των μελών, Διοικούσα Επιτροπή: minimum 3 μέλη, θητεία 2 έως 5 έτη
- Διακρίνονται σε: ένταξης, κοινωνικής φροντίδας, παραγωγικού σκοπού
- ... (θα αναφερθούμε αναλυτικά στο κεφάλαιο της επιχειρηματικότητας)

Σύγκριση νομικών μορφών

Νομική Μορφή Επιχείρησης	Είδος Επιχείρησης	Αριθμός Εταίρων	Ελάχιστο Ύψος Κεφαλαίου	Ευθύνη Εταίρων	Σημείο Σύστασης (Υπηρεσία Μίας Στάσης)
Ομόρρυθμη Εταιρεία	Προσωπική	Τουλάχιστον 2	Δεν υφίσταται ελάχιστο ύψος	Απεριόριστη και εις ολόκληρον (με την προσωπική περιουσία)	Επιμελητήριο ή Πιστοποιημένο ΚΕΠ (Υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ.)
Ετερόρρυθμη Εταιρεία	Προσωπική	Τουλάχιστον 2 (ένας τουλάχιστον Ομόρρυθμος)	Δεν υφίσταται ελάχιστο ύψος	<u>Ομόρρυθμοι Εταίροι:</u> Απεριόριστη και εις ολόκληρον <u>Ετερόρρυθμοι Εταίροι:</u> Περιορισμένη μέχρι του ποσού της εισφοράς τους	Επιμελητήριο ή Πιστοποιημένο ΚΕΠ (Υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ.)
Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης	Κεφαλαιουχική	Ένα (1) ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα	2.400 €	Περιορισμένη μέχρι του ποσού της εισφοράς τους	Πιστοποιημένος Συμβολαιογράφος
Ανώνυμη Εταιρεία	Κεφαλαιουχική	Ένα (1) ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα	24.000 €	Περιορισμένη μέχρι του ποσού της εισφοράς τους	Πιστοποιημένος Συμβολαιογράφος
Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία	Κεφαλαιουχική	Ένα (1) ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα	Ένα (1) €	Η ευθύνη είναι της εταιρείας με την περιουσία της και όχι των εταίρων	Επιμελητήριο ή Πιστοποιημένο ΚΕΠ (Υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ.)
Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (Κοιν.Σ.Επ.)	Αστικός Συνεταιρισμός Κοινωνικού Σκοπού	<u>Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης:</u> Τουλάχιστον 7 μέλη <u>Λοιπές Κοιν.Σ.Επ.:</u> Τουλάχιστον 5 μέλη	Δεν υφίσταται ελάχιστο ύψος	Περιορισμένη μέχρι του ποσού που καταβάλλουν για απόκτηση της συνεταιριστικής μερίδας	Τμήμα Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας (Υπουργείο Εργασίας Δ/ση Κοινωνικής Προστασίας)

Δραστηριότητα 5.2

- Επιλέξτε 5 επιχειρήσεις που γνωρίζετε και μελετήστε τι νομικές μορφές έχουν. Τι παρατηρείτε;

Συνασπισμοί επιχειρήσεων

- Επιθετικού χαρακτήρα: όταν γίνεται συνεργασία για κυριαρχία σε έναν κλάδο (πχ όταν μια μεγάλη εταιρεία εξαγοράζει μια μικρότερη προκειμένου να ισχυροποιήσει τη θέση της στον κλάδο ή όταν δυο επιχειρήσεις συγχωνεύονται, απορροφά η μία την άλλη ή απλά συνάπτουν στρατηγικές συμμαχίες παράλληλης πώλησης)
- Αμυντικού χαρακτήρα: όταν η συμμαχία γίνεται για να προστατευθούν οι επιχειρήσεις (πχ οι συνεταιρισμοί αγροτικών προϊόντων όπου οι επιχειρήσεις συνεργάζονται για να προστατευθούν από τα ανταγωνιστικά προϊόντα εντός και εκτός των συνόρων)
- Τροφή για σκέψη... η συγχώνευση των ελληνικών τραπεζών για να αντιμετωπίσουν τη χρηματοπιστωτική κρίση αποτελεί επιθετικό ή αμυντικό συνασπισμό;

Συνασπισμοί επιχειρήσεων

- Οριζόντιας συγκέντρωσης: συνένωση επιχειρήσεων του ίδιου κλάδου παραγωγής προκειμένου να διευρύνουν την γκάμα των παραγόμενων προϊόντων (πχ τα κοτόπουλα Ηλείου Νησιάκος συνεργάζονται με τα αλλαντικά Νίκας, ή όταν μια γαλακτοβιομηχανία εξαγοράζει μια μονάδα παραγωγής παγωτού)
- Κάθετης συγκέντρωσης: συνένωση για εξοικονόμηση κόστους και αυτάρκεια έτσι ώστε μια μονάδα πχ γαλακτοβιομηχανία να μπορεί να φθάσει τα προϊόντα της στους πελάτες της με δικά της ιδιόκτητα φορτηγά (ολοκλήρωση προς τα εμπρός – προς τον πελάτη) ή/και να μπορεί να ελέγχει την ποιότητα και το κόστος των πρώτων υλών της αγοράζοντας πχ μια κτηνοτροφική μονάδα (ολοκλήρωση προς τα πίσω – προς τον προμηθευτή)
- Συμπληρωματικοί: όταν δύο επιχειρήσεις συνεργάζονται να πουλήσουν περισσότερο τα προϊόντα τους που «πάνε πακέτο», πχ η HP συνεργάζεται με τη Microsoft ώστε τα λαπτοπ της να φέρουν το λογισμικό Windows που δε μπορεί να δουλέψει χωρίς hardware αλλά ου' τε το λαπτοπ μπορεί να δουλέψει χωρίς το λογισμικό.

Συνασπισμοί επιχειρήσεων

- Συμφωνίες κυρίων: χαλαρές, κυρίως προφορικές συμφωνίες για τιμές, ζώνες δράσης κ.α.
- Καρτέλ: ολιγοπωλιακή πρακτική, γραπτή συμφωνία για μείωση της ζημείας από τις ανταγωνιστικές πρακτικές (πχ το καρτέλ του γάλακτος στην Ελλάδα)
- Κονσέρν: νομικά ανεξάρτητες επιχειρήσεις αλλά διοικητικά εξαρτημένες μέσω της συμφωνίας αυτής
- Τραστ: συγχωνεύσεις για ισχυροποίηση των μεγάλων επιχειρήσεων του σχήματος (τραστ παντού <https://www.youtube.com/watch?v=d6-csp9yKjk>)
- Κοινοπραξίες: γίνονται για εμπορικούς σκοπούς για τη μείωση του ρίσκου του ανταγωνισμού και επίτευξη καλύτερων τιμών σε πρώτες ύλες (πχ κοινοπραξίες για τα μεγάλα τεχνικά έργα, κοινοπραξία για τις ακτοπλοϊκές συγκοινωνίες)
- Συμμετοχών ή διαχείρισης κεφαλαίων: στην περίπτωση που επιχειρήσεις ενός ομίλου για να πετύχουν πιο αποτελεσματική διοίκηση την έχουν αναθέτουν στους ειδικούς τη διοίκησή τους

Συνεργασίες επιχειρήσεων

- Δικαιόχρηση
- Εξωτερίκευση δραστηριοτήτων

Δικαιόχρηση (franchising)

- Εκχώρηση δικαιώματος πώλησης προϊόντων/παροχής υπηρεσιών που μία επιχείρηση αρχικά είχε εισάγει στην αγορά με συγκεκριμένο τρόπο.
- Δικαιοδόχος (franchisee)
- Δικαιοπάροχος (franchisor)
- Η αδειοδότηση αφορά σε χρήση εμπορικών σημάτων, δημιουργία καταστημάτων ή αποκλειστική πώληση μια φίρμας προϊόντων.
- Αφορά σε επιτυχημένα και δοκιμασμένα παραδείγματα επιχειρήσεων (έτσι ώστε ο δικαιοδόχος να επενδύσει σε φερέγγυα και εγγυημένη επένδυση τα κεφάλαιά του) και επιτρέπει τη γρήγορη ανάπτυξη του δικτύου μιας επιχείρησης.
- Παραδείγματα: Goody's, Δωδώνη, Γρηγόρης μικρογεύματα, Everest, coffee island, coffee brands, mikel, premaman, zara, H&M, Marks and Spencer, Ευρωγνώση, ISON, AXON, AB Βασιλόπουλος, Γερμανός, WIND, Πλαίσιο.

Εξωτερίκευση δραστηριοτήτων (Outsourcing)

- Όταν μια επιχείρηση σταματά να δραστηριοποιείται σε ένα μικρό ή μεγάλο μέρος από τις λειτουργίες της (συνήθως το μάρκετινγκ, τα λογιστικά, τη διανομή, τη συσκευασία) προκειμένου να εστιάσει στις κύριες δραστηριότητές της (πχ παραγωγή) και να μειώσει το κόστος λειτουργίας της.
- Μπορεί να επιλέγει τους άριστους στη δραστηριότητα που θέλει να εξωτερικεύσει, κάτι που αυτή μπορεί να έκανε μέτρια ή κακώς.

Εξωτερίκευση δραστηριοτήτων και δικαιόχρηση Outsourcing Franchising

- Όταν ένας δικαιopάροχος αποφασίζει να «δώσει έξω» μια δραστηριότητα της επιχείρησης
- Πχ το coffee island αναθέτει σε μια μεγάλη εκτυπωτική εταιρεία με τεχνογνωσία την εκτύπωση των χάρτινων ποτηριών που θα προμηθεύσει μετά στα καταστήματά της σε όλο τον κόσμο.

Δραστηριότητα 5.3

Αφού μελετήσετε την παρακάτω περίπτωση της Σαπλάι Γιουνίτ κάντε αποτύπωση της μορφής της επιχείρησης με αναφορά στα εξής κριτήρια:

- Κερδοσκοπική/μη κερδοσκοπική
- Οριζόντιας/κάθετης συγκέντρωσης/συμπληρωματικές
- Πρωτογενούς/δευτερογενούς/τριτογενούς παραγωγής
- Εγκατεστημένη/πλανόδια
- Εσωτερικού/εξωτερικού εμπορίου
- Χονδρικού/λιανικού εμπορίου
- Πολύ μικρή/μικρή/μεσαία/μεγάλη
- Ατομική/εταιρική (ΑΕ/ΟΕ/ΕΕ/ΕΠΕ/ΙΚΕ/ΚοινΣ.Επ.)
- Σε συνασπισμό
- Σε συνεργασία

Η ΣΑΠΛΑΪ ΓΙΟΥΝΙΚ Α.Ε. δραστηριοποιείται στη μεταποίηση ποιοτικού καφέ με την εμπορική ονομασία Coffee Island. Έχει ως σκοπό να μυήσει τους καταναλωτές στην κουλτούρα του καφέ, ταξιδεύοντάς τους από την επιλογή ποικιλίας στις φάρμες ανά τον κόσμο, στην παραδοσιακή τεχνική καβουρδίσματος και τελικά στην εκχύλιση και κατανάλωσή του, παρέχοντας μια μοναδική κουλτούρα που συνδυάζει το παραδοσιακό καφεκοπτείο και το ιταλικό espresso bar.

Τα κρίσιμα σημεία επιτυχίας της επιχείρησης είναι η άμεση εμπορεία καφέ από τη Γουατεμάλα, την Αιθιοπία, τη Βραζιλία κ.α., η άμεση συνεργασία με προμηθευτές σε όλο τον κόσμο, τα διαπιστευμένα (SCAA) εργαστήριά της, οι διαπιστευμένες (SCAE) εγκαταστάσεις της και η αναγνωρισιμότητα της μάρκας στην Ευρώπη. Παράλληλα, η συνεργασία με επιλεγμένους συνεργάτες, με το σύστημα δικαιόχρησης (franchise), έχει οδηγήσει στη δυναμική ανάπτυξη συστήματος δικτύου λιανικών πωλήσεων 353 καταστημάτων στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό.

Η επιχείρηση διαθέτει δύο υπεσύγχρονες μονάδες μεταποίησης και συσκευασίας καφέ στην Πάτρα που της επιτρέπουν τον άμεσο έλεγχο των προϊόντων καφέ και τη διαφοροποιούν από τις λοιπές επιχειρήσεις Coffee on-the-go. Ο διαθέσιμος εξοπλισμός περιλαμβάνει δύο μηχανές καβουρδίσματος καφέ, σιλό αποθήκευσης καβουρδισμένου καφέ και συσκευαστικές μηχανές. Οι μονάδες είναι πιστοποιημένες κατά τα πρότυπο ISO22000 ως προς τη διαχείριση της ασφάλειας τροφίμων. Η επένδυση σε μηχανολογικό εξοπλισμό το 2012 δίνει τη δυνατότητα στην εταιρεία να εξασφαλίσει την ποιότητά της στα πλαίσια της δεδομένης αύξησης της παραγωγής που προκύπτει από την συνεχόμενη επέκταση του δικτύου της.

Η εταιρεία διαθέτει:

- Σύγχρονο εκπαιδευτήριο για την εκπαίδευση των συνεργατών του δικτύου που φιλοξενείται σε αυτόνομο χώρο 110 τμ, όπου μπορεί να πραγματοποιηθεί η ταυτόχρονη εκπαίδευση ατόμων στα υψηλά στάνταρ ποιότητας που έχει θέσει το Τμήμα Εκπαίδευσης της Εταιρείας.
- Πρότυπο εργαστήριο μελέτης κι έρευνας γύρω από τον καφέ στις κεντρικές εγκαταστάσεις της εταιρίας στην Πάτρα. Το εργαστήριο χωρίζεται στις ακόλουθες μονάδες: α) Αξιολόγηση δειγμάτων ωμού καφέ (grading), β) Sample Roaster (Καβούρδισμα δειγμάτων), γ) Espresso & Brew bar (Χώρος παρασκευής espresso & μεθόδων εκχύλισης), δ) Cupping Room (Χώρος γευστικών δοκιμών).

Οι πωλήσεις το 2016 ανήλθαν σε 21.459 εκατ. Ενώ απασχολεί 172 εργαζόμενους, με περίπου 1500 άτομα να απασχολούνται στο δίκτυο franchise.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

Ερωτήσεις??

Το περιεχόμενο του μαθήματος διατίθεται με άδεια
Creative Commons εκτός και αν αναφέρεται διαφορετικά

